

ДАЙДЖЕСТ

СУЧАСНІ ОРІЄНТИРИ УНІВЕРСИТЕТСЬКИХ БІБЛІОТЕК

Випуск 3 2017

Досвід роботи методичного об'єднання бібліотек ВНЗ м. Вінниці

ДІЯЛЬНІСТЬ МЕТОДОБ'ЄДНАННЯ У І ПІВРІЧЧІ 2017 р.

У ВИПУСКУ:

Весняний калейдоскоп подій у бібліотеці ВНАУ..... 2

Бібліотека ВНМУ як науковий та культурний центр спілкування..... 5

Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського обличчям до користувача..... 9

Наукова складова в роботі бібліотеки ВТЕІ..... 12

Науково-технічна бібліотека ВНТУ - в освітньому просторі ВНЗ..... 13

Робота бібліотеки ВКІ на шляху до подолання кризи читання молоді..... 16

За участю бібліотек ВНЗ м. Вінниці в науковій бібліотеці ВНМУ ім. М. І. Пирогова 25 квітня 2017 р. відбулася науково-практична конференція «Бібліотека як сервіс: очікування користувачів та можливості бібліотеки».

Для бібліотечної спільноти методичного об'єднання бібліотек ВНЗ м. Вінниці 24 травня 2017 р. на базі НБ ВНТУ організовано експрес-університет «Інформаційне обслуговування: трансформація послуг та ресурсів». В рамках цього заходу проведено тренінг з наукометрії завідувачкою відділу електронних ресурсів НБ НаУКМА Борисовою Тетяною Олександрівною.

На виконання Постанови Кабінету Міністрів України від 22.03.17. №177 «Про припинення використання «Бібліотечно-бібліографічної класифікації та впровадження Універсальної десятикової класифікації» для бібліотек методичного об'єднання м. Вінниці з 07 по 14 червня було організовано навчання на базі обласного навчально-методичного центру галузі культури, мистецтва та туризму.

ВЕСНЯНИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ У БІБЛІОТЕЦІ ВНАУ

Важливою складовою роботи бібліотеки Вінницького національного аграрного університету є організація та проведення різноманітних культурно – просвітницьких масових заходів. Адже одним із основних завдань бібліотеки є задоволення інформаційних потреб користувачів та організація дозвілля нашого студентства.

Весна 2017 року була надзвичайно багатою на визначні події та знаменні дати, які відзначалися у стінах бібліотеки. Насамперед, це проведення в університеті заходів до дня народження великого Кобзаря – Тараса Григоровича Шевченка.

У рамках відзначення 203-ї річниці від дня народження поета, бібліотекою ВНАУ була проведена літературно-мистецька година «Славетним шляхом Кобзаря». Захід пройшов у святковій та невимушеній атмосфері. Студенти читали Кобзареві твори, розповідали цікаві та маловідомі факти із життя Т. Г. Шевченка. По завершенні свята, була проведена презентація віртуального огляду «Т. Г. Шевченко» та книжково-ілюстративної виставки «Шевченко – нації крила».

Не менш цікаво та весняно-романтично пройшов захід приурочений Всесвітньому дню поезії, який відзначається 21 березня. Фахівці нашої книгозбірні підготували книжкову виставку «Мінливий світ поезії» та бібліотечно-поетичне ревію «На крилах поезії». Його метою було познайомити усіх із талановитими

студентами нашого університету, які пишуть вірші та прозові твори. Запросили взяти участь у заході наймолодших – студентів, які вже мають свої поетичні досягнення. Вони творять, фантазують, передають свої емоції, враження, почуття, через віршоване слово.

Ділилися своєю власною поезією та читали вірші улюблених поетів Мізерій Анна, вірш «Куля в скроні», Короленко Євгенія, вірш «Я повернусь», Кушнір Альона, вірш «Невже для цього», Петріянчук Лілія, вірш «Не плач моя рідненька Україна». Особливо зворушливо читав поетичні твори про кохання Дем'янишин Вадим. Виступаючи, розповіли присутнім, що надихає їх писати вірші і чому подобається той чи інший поет. Ця зустріч для студентів стала реальною можливістю проявити свої творчі здібності, поділитися своїми досягненнями з тим, щоб оточуючі дізналися про талант, який знаходиться поруч, познайомитися з невідомими раніше віршотворцями.

Напередодні світлого свята Воскресіння Христового бібліотека ВНАУ вирішила підготувала своїм читачам справжній весняно-великодній подарунок. Не святковий сувенір, і не писанку... Бібліотекарі вирішили навчити студентів самостійно робити писанки, і тому, 6 квітня 2017 року у бібліотеці Вінницького національного аграрного університету відбувся майстер-клас по написанню писанок для студентів та працівників ВНЗ.

ВЕСНЯНИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ У БІБЛІОТЕЦІ ВНАУ

Для проведення майстер-класу запросили майстра народної творчості з писанкарства,

живопису та малярства, студента ВНАУ Сергія Бугая. Сергій займається писанкарством з дитинства, і знає про писанки все – їхню історію, кольори та орнаменти, традиції розпису, зокрема у нас на Вінниччині. І цією інформацією він щедро ділився з учасниками заходу. Але головне, задля чого й завітав до бібліотеки – це практичні навички розпису великодніх яєць. Учнями, які опановували техніку написання писанок стали студенти факультету «Обліку та аудиту» гр. 12-ОП, 21-ОА та працівники бібліотеки.

Бібліотекарі підготували для кожного учасника особисте робоче місце і все що потрібно для роботи: яйце, віск, писачок, свічку, фарби та вже розмальовані писанки для зразка – кожному різні. Майже всі студенти пробували написати писанку вперше, дуже хвилювалися, думаючи, що у

них нічого не вийде. Але писанки вийшли у всіх! Адже головна заповідь майстра – «Негарних писанок не буває», а коли її пишеш з хорошим настроєм та чистою душею, то виходить справжнє диво. І всі учасники майстер-класу переконалися в цьому, коли почали знімати віск і побачили як звичайнісіньке куряче яйце перетворилося на яскраву писанку. Кожний учасник до великодніх свят зробив власними руками собі подарунок – писанку-оберіг!

Серед калейдоскопу весняних подій не менш важливою стало відзначення у бібліотеці ВНАУ Дня Перемоги. У читальній залі бібліотеки, був проведений літературно-інформаційний захід «Війна очима поколінь», який об'єднав істориків, студентів, творчу молодь ВНЗ. В ході заходу розповіли про історичні події Великої Вітчизняної, зокрема, участь України та українців у Другій Світовій.

Читали вірші, переглядали відеоролики, вшановували пам'ять хвилиною мовчання усіх, хто загинув і не дожив до світлого дня Перемоги. Перед присутніми виступив ветеран війни та праці Борис Іванович Зрібняк, перший директор Вінницького філіалу української сільськогосподарської академії та старший викладач кафедри історії, кандидат історичних наук Муханов Валентин Миколайович, які розповіли цікаві факти про військові дії на Україні, оборону Києва, Одеси, Севастополя. Наші студенти – читали вірші українських поетів про війну.

ВЕСНЯНИЙ КАЛЕЙДОСКОП ПОДІЙ У БІБЛІОТЕЦІ ВНАУ

23-25 травня у Вінницькому національному аграрному університеті на базі Науково-навчального консорціуму проходила міжнародна науково-технічна конференція «Розвиток земельних відносин та організаційно-економічне, правове, технологічне забезпечення агропромислового комплексу України»,

учасниками якої були представники наукових закладів і державних установ з Словаччини, Молдови, Фінляндії, США, Азербайджана, Польщі, Грузії, а також науковці, академіки і члени-кореспонденти НААН України, фермери та керівники сільськогосподарських підприємств Вінниччини та всієї України. До уваги учасників конференції бібліотекою ВНАУ було підготовлено книжкову виставку «Наукові досягнення вчених Науково-навчального консорціуму» на якій представлені праці: президента ННВК академіка НААН Калетніка Г. М., та академіків Адамчука В. В., Роїка М. В., Сичевського М. П., ректора ВНАУ Мазура В. А., а також наукових праць вчених нашого університету. Учасники конференції, зокрема іноземні гості, завітали до читальної зали нашої бібліотеки, познайомились із виставкою української народної вишивки «Наш вишиваний дивосвіт».

У нас в університеті вже стало традицією, організовувати виставку до дня вишиванки, адже вишиванка, вишивка давно стала національним символом та надбанням нашої країни. І, практично кожна українка вміє

вишивати, і не просто, а створювати справжні шедеври краси. А якщо врахувати, що колектив бібліотеки є виключно жіночий, та ще й кожна Бог обдарував талантом, то чому це не продемонструвати й іншим. Роботи наших майстринь-вишивальниць зачаровують різнобарвністю, вишуканістю, дивовижною красою. Вони наділені самотутнім колоритом, комфортною енергетикою, святковістю, поетичністю, урочистостями. Милують очі картини: ікони, пейзажі, портрети, рушники – вдало поєднанні сучасні і вишиті нашими мамами та бабусями, подушки, скатертини. І саме головне вишиті сорочки – вишиванки,

які заграли усіма барвами веселки і на виставці і одягнуті бібліотекарями. Своє захоплення представленими вишитими роботами висловлювали учасники конференції, наші студенти, викладачі, працівники ВНАУ, усі хто відвідав виставку. Ось такою видалась весна у бібліотеці ВНАУ.

ЗАКВАЦЬКА О. П.

БІБЛІОТЕКА ВНМУ ЯК НАУКОВИЙ ТА КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

Науковий напрямок все ширше впроваджується в роботу бібліотеки. Працівники інформаційно-бібліографічного відділу є активними учасниками Міжнародних науково-практичних конференцій «Наукова комунікація в цифрову епоху», які проходять на базі Наукової бібліотеки Національного університету «Києво-Могилянська академія». Отримана інформація активно популяризується серед науковців нашого університету.

Уже стали традиційними **запрошення проректора з наукової роботи**. Співробітники бібліотеки постійно присутні на зборах з представниками кафедр, які відповідають за наукову роботу. Бібліотека надає інформацію науковцям про наповнення сайту бібліотеки, презентує інституційний репозитарій ВНМУ, наукометричні та бібліометричні інструменти оцінки наукових досліджень, питання інтелектуальної власності тощо. Для колективів кафедр проводилися огляди на тему «**Відкритий доступ – шлях до академічної свободи**».

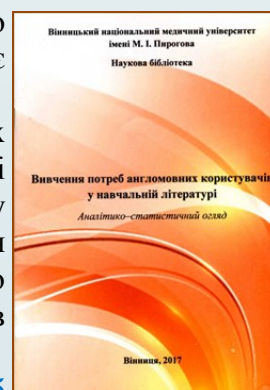

Питання наукометрії бібліотека ВНМУ винесла на експрес-університет «**Інформаційне обслуговування: трансформація послуг та ресурсів**» для колег методичного об'єднання. В рамках заходу завідувач відділу електронних ресурсів наукової бібліотеки НаУКМА Борисова Тетяна Олександрівна провела

тренінг «**Наукометрія. Робота з науковцями**». Учасники заходу обговорили власні напрацювання в цьому напрямку роботи, отримали корисні поради стосовно проблемних питань та можливі шляхи їх вирішення.

Одним із провідних напрямків роботи бібліотеки є підготовка видань з актуальної тематики, які відображають діяльність бібліотеки та створюють її позитивний імідж.

Важливою категорією серед наших читачів є студенти-іноземці, пріоритетні завдання яких полягають в отриманні відповідних знань. Тому стан забезпечення навчальною і науковою літературою узагальнено в аналітико-статистичному огляді «**Вивчення потреб**

англомовних користувачів у навчальній літературі». Інформація зацікавила деканат іноземних студентів, викладачів та працівників бібліотеки, які спільно намітили шляхи щодо задоволення потреб і запитів цієї категорії читачів.

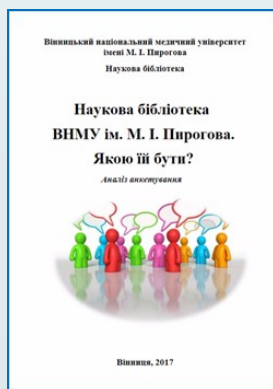

Користуються популярністю серед відвідувачів бібліотеки методичні рекомендації «**Інтеграція у віртуальний простір як складова успіху наукової бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова**». У виданні розглянуті основні канали комунікації, через які бібліотека може поширювати свій контент, а також на прикладі наукової бібліотеки ВНМУ наведено статистичні дані різних соціальних мереж із

БІБЛІОТЕКА ВНМУ ЯК НАУКОВИЙ ТА КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

висновками щодо подальшого просування бібліотеки у віртуальне середовище.

Діяльність сучасної бібліотеки ВНЗ базується на створенні відкритого, доступного, комфортного інтелектуального середовища. Оскільки бібліотека ВНМУ знаходиться на етапі переходу в нове приміщення, важливо було вивчити потреби наших читачів, узагальнити їх побажання та забезпечити впровадження. В проведеному онлайн-опитуванні взяло участь понад 400 респондентів (студенти нашої бібліотеки). Результати опитування спонукали до підготовки аналізу анкетування «[Наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова. Якою їй бути?](#)».

Видання серії «На допомогу бібліотечному фахівцю» «[Списання документів у програмі](#)

[ІРБІС64](#)» розраховане для фахівців, які працюють в системі ІРБІС64. Методичні рекомендації дозволяють оволодіти процесом автоматизованого списання документів, зареєстрованих у облікових формах бібліотеки.

У виданні «[Організація відкритого доступу до бібліотечного фонду](#)» відображено узагальнений досвід бібліотек стосовно організації роботи в умовах відкритого доступу до бібліотечного фонду.

Над підготовкою видань бібліотека працює також спільно із структурами університету. В результаті плідної роботи з професором кафедри нормальної фізіології М. В. Йолтухівським серія бібліографічних видань «Вчені нашого університету» поповнилася біобібліографічним покажчиком «[Мороз Василь Максимович](#)» (до 75-річчя з дня народження доктора медичних наук, професора, академіка НАМН України, ректора ВНМУ). До видання ввійшли матеріали та світлини, які відображають життєвий шлях, наукову, педагогічну діяльність Василя Максимовича. В історії університету залишиться перелік наукових праць, патентів, публікацій про ювіляра. Цікавими є літературні та поетичні рядки про Василя Максимовича як керівника, колегу, наставника, вчителя.

Зустрічі та спілкування з цікавими особистостями є чудовим доповненням до професійної діяльності працівників бібліотеки. У рамках проекту «Пам'ять університету» у бібліотека проводить ретельну пошукову роботу з встановлення прізвищ та збору матеріалів про викладачів, співробітників, випускників, студентів, які працювали та навчалися у ВНЗ і брали участь у Другій світовій війні. Вагому допомогу в пошуковій діяльності надає **М. Г. Домненко**. На прохання працівників бібліотеки ВНМУ ім. М. І. Пирогова, Микола Григорович розшукав архівні матеріали про їхніх рідних, які загинули чи зникли безвісти під час війни. На першу зустріч він прийшов до бібліотеки з архівними матеріалами: сканкопіями нагородних листів, картами військових дій,

БІБЛІОТЕКА ВНМУ ЯК НАУКОВИЙ ТА КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

місце поховань, та ін. Його докладна й захоплююча розповідь про непрості, героїчні й трагічні долі рідних, долі покоління

воєнного лихоліття стала для нас незабутньою. До Дня Перемоги у Другій світовій війні в бібліотеці відбулася ще одна зустріч з Миколою Григоровичем. Доступно й цікаво він розповів про маловідомі й замовчувані факти початку війни, а також про події того часу на Вінниччині, зокрема про загибель екіпажу радянського літака, який упав на території села Славна Липовецького району 27 липня 1941 року.

Однією із незабутніх була також зустріч з **Назарієм Давидовським**, ієреєм, головою історичного відділу Вінницької єпархії кліриком Вознесенського храму УПЦ міста Вінниці, викладачем кафедри теорії та методики музичного виховання Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу, а також художнім керівник жіночого хору «Соломія». Зустріч відбулася в науковій бібліотеці ВНМУ в рамках науково-практичної конференції «Бібліотека як сервіс: очікування користувачів та можливості бібліотеки». Слухачі пройнялися його своєрідною філософією світського та духовного життя, активною громадською позицією, позитивним баченням світу...

Це багатогранна і обдарована особистість, з якою хочеться безмежно спілкуватись. А на згадку про нашу зустріч працівники бібліотек

ВНЗ подарували ієрею Назарію картину «Дорога додому» (автор – Бойко Н., бібліотекар НБ ВНМУ), яка символізує його постійні подорожі та повернення додому з новими нагородами і приємними враженнями.

З метою покращення якості й ефективності роботи серед читачів та підвищення професійної майстерності працівників наша бібліотека протягом кількох років проводила та брала участь у **різноманітних конкурсах**. Така робота свідчить про неординарне осмислення певних напрямків роботи, вияв творчості і є своєрідною рекламою бібліотеки.

Наші колеги черговий раз взяли участь у конкурсах, оголошених Національною науковою медичною бібліотекою України для працівників мережі медичних бібліотек. Під час XVI Міжнародної науково-практичної конференції (м. Івано-Франківськ) було підведено підсумки. Тож **переможцем конкурсу «Українському роду нема переводу» в номінації «Вироби з природних матеріалів»** стала **бібліотекар I категорії Наталя Бойко**, яка була нагороджена дипломом та книгою «Старовинні українські

БІБЛІОТЕКА ВНМУ ЯК НАУКОВИЙ ТА КУЛЬТУРНИЙ ЦЕНТР

узори для вишивання хрестом». **Подякою та авторучкою «Золоте перо»** була нагороджена завідувач сектору культурно-просвітницької роботи Лілія Лізановська за участь в літературному конкурсі в номінації «Поетичні твори».

28 травня 2017 року вперше відзначався **Всеукраїнський день краєзнавства**. Завдяки невтомній праці головного бібліотекаря Ольги Юрчишиної проводиться вагома пошукова та дослідницька робота краєзнавчого характеру.

Її доповідь «Пам'ять університету» викликала зацікавлення та схвальні відгуки учасників XVI Міжнародної науково-практичної конференції «Медичні бібліотеки як осередки збереження та популяризації

історико-культурної національної пам'яті». Підсумовуючи роботу конференції, наукова бібліотека ВНМУ ім. М. І. Пирогова визнана **однією з кращих серед медичних бібліотек України** в напрямку медичного краєзнавства.

Своєрідним змаганням серед іноземних студентів став конкурс **“Best Library User”** («Найкращий користувач бібліотеки»).

Адміністрація бібліотеки ВНМУ відзначила грамотами 10 найкращих та найактивніших читачів-іноземців 2016/2017 навчального року як ввічливих, відповідальних та щирих шанувальників книг. Це була щира подяка читачам за глибоке розуміння важливості книги в житті студента, дбайливе ставлення до друкованих видань та повагу до працівників бібліотеки.

**ГОЛОВКО Н. С.
КРАВЧУК Н. М.
ЛОЗАН С. М.
МЕЛЬНИК М. І.
СУХАРЄВА Л. В.
ЮРЧИШИНА О. А.**

БІБЛІОТЕКА ВДПУ ОБЛИЧЧЯМ ДО КОРИСТУВАЧА

Впроваджуючи в роботу нові форми і методи, поєднуючи традиційні та електронні ресурси, індивідуальні та корпоративні методи роботи, бібліотека здійснює масштабне коло завдань з інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу та наукової діяльності університету.

Освітянська книгозбірня проводить цикл заходів, спрямованих на допомогу науковим працівникам університету та власне науково-дослідну роботу, що є складовою багатогранної діяльності бібліотеки. Наукова діяльність бібліотеки розглядається у дослідницькому, методичному, організаційному, освітньому, просвітницькому та видавничому аспектах. Науковий вектор діяльності університетської бібліотеки спрямовується на формування електронних ресурсів, популяризацію ідей відкритого доступу, побудову загальнодоступних архівів наукової інформації, підвищення наукометричного, вебметричного рейтингу університету, що впливає на якість надання бібліотекою інформаційних послуг відповідно до міжнародного стандарту ISO 9000.

Бібліотека, надаючи інформаційну підтримку навчальній, науковій та виховній діяльності, прагне бути активним партнером на всіх стадіях життєвого циклу наукових досліджень вчених, сприяє підвищенню рейтингу ВДПУ, формуванню бренду вченого. Бібліотека як центр інформації: забезпечує інформаційну підтримку науково-дослідницької діяльності; впроваджує у практику діяльності нові моделі наукової комунікації (інституційний репозитарій, освітні платформи та ін.); інтегрує результати наукових досліджень до світових БД науково-технічної інформації (повнотекстові, реферативні, наукового цитування); визначає

вплив та видимість результатів наукових досліджень ВНЗ; навчає вчених різним аспектам інформаційного пошуку та роботі зі світовими базами даних наукового цитування. Впровадження наукометричних методів вимірювання, відповідальність за поширення результатів наукових досліджень учених інституції у світовому науковому інфопросторі – наукова новизна діяльності бібліотеки, що сприяє збільшенню представництва університетської спільноти в глобальному просторі наукових комунікацій, адаптації у цифровому медіапросторі.

Працівники бібліотеки досліджують та вивчають теми, пов'язані з науковим опрацюванням документів, аналізують міжнародні тенденції, публікуються у фахових періодичних виданнях та наукових збірниках. Матеріалізований результат наукової діяльності бібліотеки – видавнича продукція, яка систематизує та популяризує наукові знання освітян університету, важливі методичні матеріали на допомогу навчальному процесу та науковій діяльності університету.

Бібліотека бере активну участь у науково-практичних конференціях, семінарах, форумах, вебінарах, круглих столах. Питання діяльності бібліотеки розглядаються на ректораті та вченій раді університету.

БІБЛІОТЕКА ВДПУ ОБЛИЧЧЯМ ДО КОРИСТУВАЧА

Інноваційні зміни у бібліотеці відбуваються на основі проектного, кадрового менеджменту, ініціативної діяльності бібліотек та підтримки ректорату і ректора, є основним підґрунтям для розробки проектів та їх подальшої реалізації, стратегією, фактором та умовою розвитку бібліотеки.

За умов інформатизації суспільства та реформування вищої школи відбуваються суттєві зміни та активізація не лише інформаційного ресурсу, а й всього потенціалу бібліотеки, максимальне наближення її до потреб і сподівань користувачів. Важливим напрямком діяльності бібліотеки є соціокультурна, культурно-просвітницька робота, яка на вимогу часу змінює свої форми та намагається відповідати вимогам сучасного студентства. Вектором розвитку бібліотеки є креативність, неординарність рішень, нова інтерпретація традиційного. Університетська бібліотека трансформується у просторову бібліотеку, змінює архітектуру обслуговування та попри усілякі негаразди намагається бути потрібною сучасному користувачу.

У рамках проекту «Бібліотека ВДПУ імені Михайла Коцюбинського – модель сучасної бібліотеки ВНЗ» діють міні-проекти, організовується робота книжкового клубу «Автограф», творчого клубу «Креативне рукоділля», літературно-мистецької студії «Гармонія», у рамках яких організовуються цікаві зустрічі, створюються сприятливі умови для різностороннього спілкування та організації дозвілля.

11 квітня 2017 р. у рамках року Японії в Україні у бібліотеці Вінницького державного педагогічного університету відбулися літературні читання "Країна вранішнього сонця"... атмосферу Японії за допомогою

працівників бібліотеки створила Федорук Б. Японське червоне сонце зійшло у читальній залі.

Було все майже по-справжньому... і японський меч катана, і "роли і всякі приколи", і розквітла гілка сакури... Про японський кінематограф (історію та сучасність) розповів Цигвинцев І., про сакуру – Юнаш Н. Таємницю чаювання продемонструвала Чернелівська Т. Звучала поезія В. Крупки та І. Федорчук у стилі японської хокку (хайку), танка.

Яскравою подією було проведення у книгозбірні Всеукраїнського тижня дитячого читання, який продовжився до Міжнародного дня дитячої книги 2 квітня, дня народження великого казкаря Ганса Крістіана Андерсена. На свято дитячої книги завітали учні першого

БІБЛІОТЕКА ВДПУ ОБЛИЧЧЯМ ДО КОРИСТУВАЧА

класу Вінницької школи №8.

Організатор заходу, провідний бібліотекар читальної зали Броніслава Іванівна Федорук, розповіла про те, яке значення має книга у житті людини, ознайомила школярів з дитячою літературою, яка є у фонді, звернула увагу як потрібно користуватися книгою.

З великим задоволенням діти відгадували казкову вікторину та взяли активну участь у фест-лотереї «Казкові персонажі». Разом зі студенткою Ярославою Пилипенко діти під пісню Т. Кароль «Україна – це ми!» провели флеш-моб.

Упродовж тижня на науковому абонементі діяла книжкова виставка «Казка + пригода, читаю з насолодою», з якою студенти мають можливість ознайомитися та використовувати у навчальному процесі. Адже казка – це дитинство людства і його мудрість. Читайте, і слухайте казки, легенди, пісні, притчі... Нехай вони ідуть по світу, нехай живуть серед нас, сіють доброту і мудрість, навчають, як треба по правді жити, – такими словами Броніслава Іванівна закінчила захід та вручила маленьким гостям подарунки на згадку, а кращому читачу – Маринці – гарну дитячу книжку.

Генеральна Асамблея ООН затвердила проголошення 2017 р. Міжнародним роком сталого розвитку туризму, з метою важливості міжнародного туризму, потреби кращого взаєморозуміння між народами та поваги до культурних цінностей в усьому світі, що в загальному має сприяти зміцненню миру на планеті.

Бібліотека долучилася до чергового проекту Молодіжної секції УБА «Display – кросинг».

Цьогорічна виставка, яка вже подорожує всією Україною, мала назву «Мрій! Читай! Мандруй!».

У рамках виставки в освітянській книгозбірні відбулася низка заходів: бібліографічні огляди та перегляди, літературні читання, присвячені туризму, подорожам. Особливу увагу приділено красназавчій тематиці, книгам про «Красу України – Поділля», її перлину – Вінниччину.

**БІЛОВУС В. С.
ФЕДУРУК Б. І.
ЧЕРНЕЛІВСЬКА Т. М.**

НАУКОВА СКЛАДОВА В РОБОТІ БІБЛІОТЕКИ ВТЕІ

Бібліотека Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ функціонує в прямій залежності від тенденцій розвитку як інституту, так і вищої школи в цілому. Наукова діяльність є важливою складовою діяльності бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ. Серед

нових заходів, що носять наукове спрямування є реєстрація та облік науково-дослідних робіт (НДР), які виконуються в навчальному закладі. Так, було підготовлено на реєстрацію в Державну наукову установу «Український інститут науково-технічної експертизи та інформації» (УкрІНТЕІ) 12 нових НДР, та знято з обліку 14 НДР, виконання яких завершилось у 2017 році.

В рамках відзначення Дня науки в Україні в бібліотеці інституту 26 травня 2017 року відбувся Міжвузівський науково-практичний семінар «Бібліотека в інформаційно-комунікаційному середовищі ВНЗ». У роботі семінару прийняли участь викладачі кафедри економічної кібернетики та інформаційних

систем ВТЕІ, працівники бібліотеки, здобувачі вищої освіти спеціальності «Економічна кібернетика», а також заступник директора наукової бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського Л.М. Воробйова.

Відповідно до програми семінару були розглянуті наступні теми:

- Бібліотека в системі масової комунікації;
- Бібліотека Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського як модель сучасної бібліотеки ВНЗ;
- Віртуальна бібліотека як складова інформаційно-освітнього середовища ВНЗ;
- Сервісна діяльність бібліотеки ВТЕІ КНТЕУ; Впровадження QR-технологій у бібліотечній практиці;
- Перспективи використання інформаційних технологій для професійного розвитку майбутніх економістів.

Учасники семінару погодились з тим, що бібліотека, як науково-інформаційний та культурно-освітній підрозділ є складовою інформаційно-освітнього середовища ВНЗ і спрямовує свою діяльність на формування ресурсного потенціалу, створює сприятливі умови для поширення та вільного доступу до інформації, забезпечує подальше впровадження новітніх інформаційних технологій та якісне надання інформаційних послуг.

ЯВОРСЬКА Т. М.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА ВНТУ - В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ВНЗ

В 2017 році продовжувалась робота над проектом «Науку творять обрані», мета якого – популяризація наукових надбань вчених ВНТУ. В рамках проекту до 70-річчя від дня народження доктора технічних наук, професора, завідувача кафедри галузевого машинобудування Р. Д. Ісковича-Лотоцького був підготовлений та виданий біобібліографічний покажчик в серії «Вчені нашого університету».

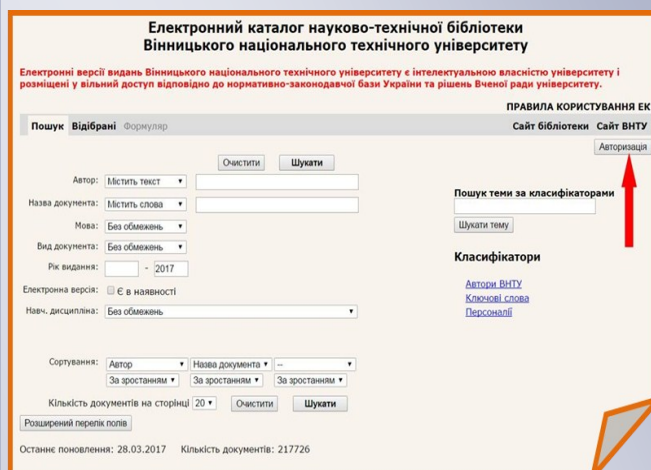
Інституційний репозитарій ВНТУ – єдиний електронний ресурс ВНТУ, зареєстрований в 7 міжнародних БД, в яких завантажена стаття індексується протягом 4-7 днів. В фондах репозитарію розміщено 14000 документів. Активне наповнення і реалізація репозитарію є одним з факторів престижу і рейтингу ВНТУ.

Інституційний репозитарій ВНТУ отримав 24 місце серед аналогічних електронних ресурсів наукових публікацій за результатами січневої версії 2017 року "Ranking Web of Repositories" від Webometrics, піднявшись одразу на 15 позицій з часу попереднього ранжування.

Науково-технічна бібліотека ВНТУ прийняла участь в вебінарі «Що робити гуманітаріям з Web of Science?».

З метою покращення доступу віддалених користувачів до інформації на сайті бібліотеки представлено електронний каталог – спеціалізований Web-модуль програмного забезпечення «УФД/Бібліотека».

Головною складовою єдиного інформаційного середовища університету, до якого користувачі мають цілодобовий доступ, є бібліотечний Web-сайт, на якому представалені інформаційні ресурси бібліотеки.

В І півріччі він поповнився новими рубриками: «Електронні видання УкрІНТЕІ», «ВНТУ у пресі України», «Нові вимоги до оформлення дисертацій», «Їхні шляхи пролягли через Україну», «Презентації нових надходжень».

В травні на базі НТБ ВНТУ відбувся експрес-університет провідних фахівців бібліотек методоб'єднання м. Вінниці. Темою обговорення стали проблеми наукометричних досліджень для інформаційного забезпечення науки в університеті і роль бібліотеки в цьому процесі.

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА ВНТУ - В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ВНЗ

Культурно-просвітницька діяльність посідає одне з пріоритетних напрямків у роботі бібліотеки. НТБ ВНТУ різноманітні культурно-просвітницькі заходи.

Бібліотека долучилась до проведення Року Японії в Україні. Була підготовлена наукова година «Японія здалеку та зблизька». Розповідь супроводжувалась слайдами про клімат, флору, історію, традиції і звичаї японців.

Рішенням Вінницької обласної держадміністрації 2017 рік оголошено Роком математики в закладах освіти області. Бібліотека приймає участь в цих заходах. В електронному читальному залі оформлена книжкова виставка «ІІ величність – математика», на сайті бібліотеки представлена віртуальна виставка «[Плеяда українських математиків](#)».

Краєзнавча робота бібліотеки спрямована на виявлення, збір, розповсюдження знань про видатних людей, культуру, мистецтво, науку, які жили, творили на Поділлі.

Бібліотека організувала зустріч з вінницьким письменником, журналістом, краєзнавцем, автором історичних романів О. Дмитруком.

Він відомий читачам за романами «Тризна», «Отаман Яків Шепель», «Сліди на Печерську», «Золотий вовк», «Честь і плаха» та «Іван Богун – полковник». На захід завітали студенти, викладачі, співробітники ВНТУ. Під час розмови Олександр Дмитрук зазначив, що молодому поколінню потрібно вивчати історію, знати своє минуле, розповів присутнім про відомих полковників Вінниччини, їх діяльність та здобутки. Також автор наголосив, що можна провести паралелі між подіями, які описані в його історичних романах, та тим, що відбувається сьогодні в Україні. Про одного з найвидатніших військових діячів українського народу Івана Богуна, який у різні роки був полковником кальницьким, вінницьким, подільським, написано немало. Проте саме Олександр Микитович у своєму творі «Іван Богун – полковник» зумів повному представити цю історичну постать.

На сайті бібліотеки розміщена віртуальна бесіда «[Душу пензлем малював](#)», присвячена відомому художнику В. Тропініну, який кілька років жив і творив в с. Кукавка.

В травні в гості до нашої бібліотеки завітали десятикласники вінницької школи № 15. Директор НТБ Притуляк Т. Є. коротко розповіла про історію та сьогодення нашого університету і книгозбірні, її фонди та ресурси, про запровадження новітніх інформаційних технологій в роботу

НАУКОВО-ТЕХНІЧНА БІБЛІОТЕКА ВНТУ - В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРИ ВНЗ

бібліотеки, надала консультації щодо користування електронним каталогом, ознайомила з основними функціями та завданнями бібліотеки.

Школярі відвідали відділ наукової інформації та бібліографії, електронний читальний зал. У відділі обслуговування навчальною літературою працівники бібліотеки продемонстрували присутнім школярам, що таке електронний формуляр користувача, і як відбувається автоматизована книговидача. Більш детальну та цікаву інформацію про бібліотеку наші гості могли дізнатися з книжково-ілюстраційної виставки "Бібліотека - тисячолітня скарбниця мудрості".

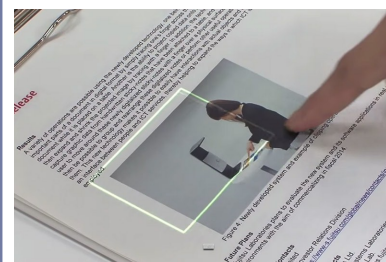
**АНДРОНІК Л. Д.
БАНКОВА Н. П.
ПРИТУЛЯК Т. Є.**

ЦЕ ЦІКАВО ПРОЧИТАТИ

Щоби заохотити дітей читати у Великій Британії одна з авіаційних компаній запровадила новий проект, ініційований письменницею. Діти можуть почати читати на літаку під час польоту одну з класичних дитячих книжок, а потім скачати цю книгу на свій електронний пристрій для читання, щоби дочитати книгу після польоту. Загалом авіакомпанія придбала 7000 книжок, які допомогла вибрати письменниця. [Детальніше](#) на англійській.

Платформа Komubook у співпраці з Українською бібліотечною асоціацією оголошує другий етап програми Komubook Biblio, метою якої є поповнення фондів українських бібліотек новою літературою. Проект працює на основі краудфандингу, тобто залучає фінансову підтримку потенційних читачів для видання книжок на етапі їх підготовки.

У світі бібліотеки вже давно переросли своє першочергове призначення та перетворилися на культурні центри, де поєднуються стара-добра друкована книга із новітніми технологіями. Пропонуємо добірку цікавих винаходів та проектів, які допоможуть зробити бібліотеки ще більш сучасними та універсальними.

[Детальніше.](#)

РОБОТА БІБЛІОТЕКИ ВКІ НА ШЛЯХУ ДО ПОДОЛАННЯ КРИЗИ ЧИТАННЯ МОЛОДІ

Ніхто, мабуть не заперечуватиме того, що бібліотека без сучасних інформаційних технологій існувати не може. Але у гонитві за введенням сучасних інформаційних послуг ми подекуди розбещуємо користувача, відучуємо його від самостійної роботи з джерелом, від самостійного мислення, від читання книг.

Чи не забуваємо ми при цьому про реальні гуманітарні проблеми нашої молоді, особистісні якості та потреби наших читачів? Адже прочитана книжка – чудовий тренажер для розуму і емоцій. Про роль читання в житті людини хочеться сказати словами братів Капранових: «Читання книжки – це здоровий мінімум творчої роботи, яку може і навіть зобов'язаний дозволити собі кожен, хто претендує на те, щоб залишитись людиною розумною».

Тому разом з розвитком нових інформаційних технологій, роботи, спрямованої на підготовку висококваліфікованого спеціаліста, бібліотека свою діяльність спрямувала на виховання творчої особистості. Ми намагаємось залучити до читання якнайбільше наших студентів.

Останнім часом в бібліотеці склалась певна система з популяризації української художньої літератури. Із різноманітних форм бібліотечної роботи зупинюсь на деяких з них, які мали найбільшу ефективність, які і дали очікуваний результат. Збільшився інтерес до читання художньої літератури, про що свідчить інтенсивність використання фонду, зокрема, української книги.

Цьому сприяє проведення соціологічних досліджень. Серед них, зокрема, опитування: «Місце художньої літератури у вашому житті»(2015), «Читання сучасної молоді і цифрове середовище»(2016).

Мета соціологічних досліджень полягала в тому, щоб з'ясувати, яке місце займають комп'ютер та книга в житті сучасного студента, що є основним фактором впливу на ставлення молоді до читання, потреба в якій літературі виникає, чи цікавиться студентство літературними новинками, якою бачить сучасну бібліотеку.

Опитування проводилось серед студентів коледжу I,II,III курсів та студентів інституту I курсу і дали можливість зробити наступні висновки:

- сучасна бібліотека – це комфортно, красиво, затишно, швидко, професійно, якісно.
- існує чітка тенденція підтримки користувачами процесів інформатизації бібліотеки інституту;
- книга все більше перетворюється в засіб отримання інформації і втрачає статус естетичного задоволення.

Разом з тим стверджувати, що молодь сьогодні не читає взагалі, не можна. Адже 23% з усіх опитуваних вважають читання цікавим і потрібним заняттям, а читацький багаж деяких студентів за два роки навчання становить більше 20 художніх книг. Переможцем цього своєрідного марафону стала студентка Ткачук І. (гр.. ТМ-131), яка прочитала 65 книг художньої літератури.

Тому, стратегія роботи бібліотеки в цьому навчальному році була спрямована на проведення заходів з популяризації художньої книги та формування інформаційної культури користувачів. Промоція книги та читання вимагає застосування найсучасніших технологій, особливо коли йдеться про молодь. Перед нами постало завдання поєднати віртуальний світ і бібліотеку, постійно вдосконалювати структуру веб-сайту та його інформаційне наповнення.

РОБОТА БІБЛІОТЕКИ ВКІ НА ШЛЯХУ ДО ПОДОЛАННЯ КРИЗИ ЧИТАННЯ МОЛОДІ

Для популяризації книги та читання застосовували таку нову форму роботи, як віртуальна виставка.

Викликала зацікавленість віртуальна виставка «Феномен дива в українській літературі», метою якої була популяризація книг сучасних українських письменників: Марії Матіос, В. Лиса, І. Роздобудьмо, О. Забужко, Л. Дашвар. Варто зазначити, що ці письменники після переглядів (267 переглядів на сайті) потрапили до числа лідерів читацьких уподобань. Заслуговують на увагу також віртуальні виставки: «Край звитяги і слави», «Духовна велич Шевченка», завдяки яким вдалось наблизити до читачів творчість і постать Великого Кобзаря, розповісти про наш край і письменників - вінничан.

Яскраво і образно допомагають зацікавити, розповісти про книгу, спонукають до читання буктрейлери – своєрідна сучасна реклама книги. На сайті бібліотеки та в You Tube представлені наші буктрейлери на теми: «Твій силует у вікні золотому» на книгу Ліни Костенко «Триста поезій» (на сайті ВКІ 256 – переглядів, на каналі You Tube – 65), «Україна – Польща: історія і сучасність» на книгу «Польща: нариси історії». Змонтований нещодавно, у травні 2017 року, буктрейлер отримав 227 переглядів на сайті ВКІ, 56 - на каналі You Tube.

Традиційним напрямом роботи з виховання молоді та пропаганди книги є спільна робота бібліотеки і викладачів української літератури.

Спільними зусиллями до Всесвітнього Дня поезії було проведено свято поезії «Смарагдові слова», в програмі якого стала зустріч із вінницькими поетесами В. Гальяною та В. Вагановою; студенти

читали вірші сучасних молодих поетів, знайомились з виставкою поетичних творів.

На наш погляд, ефективними являються традиційні бібліографічні огляди літератури, найголовнішим при проведенні яких, важливо підібрати не тільки цікаві книги, але й захоплююче про них розповісти, показати їх студентам, використовуючи новітні технології. Досить цікавими та ефективними стали огляди-презентації на теми: «Нова хвиля української прози», «Жіночі голоси у вітчизняній літературі», «Погляд на життя очима поета».

РОБОТА БІБЛІОТЕКИ ВКІ НА ШЛЯХУ ДО ПОДОЛАННЯ КРИЗИ ЧИТАННЯ МОЛОДІ

Такі творчі заходи дають змогу показати, що сучасна українська література має яскравих особистостей, чії книги заслуговують на прочитання.

Українська книга дуже важлива для осмислення подій сьогодення, оновлення знань про власну історію, пізнання української культури та духовності. Тож

одним із подальших завдань вважаємо наповнення фонду бібліотеки новою українською художньою книгою, постійне освоєння та оновлення інтерактивних форм популяризації мистецького слова.

БОРИСОВА О. С.

ЦЕ ЦІКАВО ПРОЧИТАТИ

В Англії стрімко набирали популярність електронні книги, однак до британців несподівано повернулося прагнення вразити друзів своїми домашніми бібліотеками, і тепер книжкові меблі розлітаються як гарячі пиріжки. У Британії навіть з'явилася мода на "шелф" (від слова shelf - полиця): користувачі соцмереж активно постять фотографії своїх полиць з книгами. [Детальніше](#)

В Німеччині, у м. Кассель аргентинська мисткиня Marta Minujín створила Пантеон із заборонених книжок на місці, де нацисти палили книжки. Цей Пантеон символізує спротив політичним репресіям. Разом зі студентами університету авторка відібрала понад 170 книжок, які забороняли у різних країнах світу і використала їх у цьому витворі мистецтва, який демонструється в рамках фестивалю. [Детальніше](#)

Засновник: наукова бібліотека Вінницького національного медичного університету ім. М. І. Пирогова

Відповідальна за випуск: Кравчук Н. М.

Головний редактор: Мельник М. І.

Редактор: Головка Н. С.

Технічний редактор: Сахарова М. П.

Адреса редакції: 21018 м. Вінниця,
вул. Пирогова, 56
libvnmu@gmail.com

Видання підготовлено за матеріалами,
наданими бібліотеками ВНЗ

[Вінницького методичного об'єднання](#)

зі збереженням стилістичного
і граматичного змісту